

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatis, eorumque
Ministerijs - In septem Tractatus distributus ...

**Puente, Luis de la
Coloniæ Agrippinæ, 1629**

§. II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

SE D ulterius adhuc progreditur virtus obedientię in hisce pīscationibus, in quibus fuit quiddā valde insigne. Nam in prima pīscatione obdiuit S. Petrus in laxandis retibus, agnoscens ipsum Christū, qui laxi iubebat; in secunda autem obdiuit dicenti vt laxaret, non tamē siens, quis esset, qui id ei suaderet, quamvis reuera esset ipsemet Christus, habitu indutus quasi hominis volentis pilces aliquos emere. Quæ obedientia fuit multò perfectior & cum quadam sancta cæcitate, & prompendine iudicium suum alieno subiectens etiam cū experientia docuisset, frusta ipsos laborasse. Ut intelligantur duo modi obedientiæ, qui in his casibus eueniunt; *Alter* manifestus ac certus, cū ipsemet Christus iussi Apostolos ire prædicatū in mundum; aut per reuelationes, aut impulsus vehementes cū eos ad prædicandum in aliquo loco impellebar. *alter* est, cū idem præcipit per prælatos, in quibus ipse laret; aut cū impelli fideles salutis animarum suarum cupidi, id petunt: nā & in illis est Christus; & per eos petit, vt laxent retia ad conuersationem peccatorū, ut vtroq; autem modo necesse est Christo Domino nostro obedire. Ego obediendi ei causa concionatur, sperare potest prosperā suā pīscationē.

SE D altud quoque mysteriū latet, quod in prima pīscatione fuit Christus D. N. cum Sancto Petro in ipsiusmet naui, omnibus videntibus, in secunda autem fuit procul à naui in terra, & ita rectus vt nō agnoscetur ut sic diuos alios modos significaret, quibus suis adest Prædicatorib⁹, coquē iuuat. *Alter* est, cū manet valde propè illos, sc̄e q; adesse & auxiliū illis præbere aliquibus iudicijs manifestat. Quod euenit, cū autoritatem prædicationi adfert, gratiā edendi miracula: quæ sunt certa testimonia præsentia ipsius Salvatoris; aut cū tantos fauores & interna dona eis communicat: vt ex eis certò agnoscant, Deum cum ipsis esse in naui animarum ipsorū, dirigens ipsum ministeriū, quod obeunt. De quo dixit Apost. k an experimentū queritis eius qui in me loquitur Christus? Quia dicet satis multæ sunt experientiæ huius rei, ex admirandis operibus que per me est operatus. Sed *alter* est modus eos iuuandi valde occulus: cum videretur esse à naui anime, sc̄e q; occultat nec præbet sensibilita suspensiæ indicia: sine quibus tamē magnam præbet efficacitatem, ad veliter concionandum. Eò enim obedientia & fiducia maior censenda est quod innititur fidei puriori, magisq; subiectæ, absq; signis externis: ac propterea dignior est, cui Dominus fauacat, dans ei pīscationem copiosiorem.

§. II.

SED nunc videamus quid S. Petro euenerit post has pīscationes. Nam priori, stupefactus miraculo illo, procedit ad genua Iesu, dicens a me, quia homo peccator sum, Domine. Procul omnino erat vt suis meritis pīscationem attribueret, qui se tantum agnoscit peccatorem, vt non puer se dignum

k. Corint.
13.3.

a Luc. 5.8.

Cedignum, qui in Christi præsentia maneat, neque illum in sua retineat
nau: eum in modum; quo eidem Domino dixit Centurio: b Domine tu
sum dignus, vt intres sub tecum meum. Admirabatur, inquit S. Ambrosius dona
Divina, & quo plus meruerat, hoc præsumebat minus: & timens euancere, ait:
extreme. Non rogat, vt deseratur, sed ne infletur, ne amittat quod ac-
quisuit: vt ex hoc facto Prædicatores discat, quid agere debeant in pro-
prios eventibus: seipso scilicet coram Deo humiliantes, eosq; diuinæ bo-
nitati & omnipotentiæ tribuente: nullo autem modo proprijs meritis, imo
indignos potius se debent iudicare, quibus Deus assistat ad opera ad cō
egi g. 1. Quod si timeant vanam gloriam, possunt cū reuerentia dicere:
extreme Domine, ne talia per me edas facinora: quia magnus sum peccator
superbus, & inanis gloriae cupidus, & arrogans: & forte gloriam, quæ
tibi debetur mihi attribuam. In qua re non petunt reuera, vt Dominus
ab ipsis discedat; sed ne ipsis in superbiam incidere patiatur. Et quem-
adnodum Christus D. N. non solum non exiuit à Petro, propter eius di-
cendum, sed potius eum consolatus est, & maiori affectu honore, dicens ei:
nolimere, ex hoc iam homines eris capiens: ita etiam, qui ex humilitate se
subducit, non est propterea abiectus, nec Deus admittit vt se subtrahat;
sed perius eum consolatur, erigitque, vt in pescatione sua progrediatur.

SED quis non admiretur conlimum Dei, ad tuendam & assecurandam
humilitatem suorum pescatorum? in hoc enim euentu tanta fuit capto-
rum piscium multitudo, vt nauicula penè mergerentur: timens autem Pe-
trus ne id omnino accideret propter sua peccata, (vt ait Euthymius) di-
xisse: a me Domine, quia homo peccator sum: ne submergatur nauicula ob
temeritatem meam, qua simul tecum esse audeo. Quid autem hoc aliud
est, nisi nobis insinuare, quod soleat Dominus noster permittere suos
Concionatores post felices huiusmodi euentus incidere in aliqua peri-
cula tentationum aut afflictionum, qui in star saburra eos humiliet &
timore afficiat, ne euaneant? Adeo enim miseri sumus homines, vt ex
mirabilibus, quæ Deus per nos operatur, superbi sumamus occasionem;
nisi Deus aliquid à nobis prodire permittat, quod nos confundat, & ad
misericordiam petendam impellat.

IUSTI tamē nō semper tendunt hac via timoris; nec propterea desinunt
esse humiles. In secunda enim pescatione, agnoscēs S. Petrus ex miraculo
totum captorum, esse Christum D. N. qui erat in terra, & iusterat
teat laxare: non solum non fugit ab eo, sed magno potius feruore pre-
iustus in mare, vt citius ad eum perueniret, indicans nauiculam valde tar-
de progredi. vt ex hoc intelligatur, quod aliquando Prædicatores bene-
iam in humilitate & diffidētia de seipso fundati agnoscent amplius vir-
tutem Christi; & exciterunt animum que accipiunt, vt per intimum amorem

b Matth.
8.3
in hunc lo-
cum S. Luc.
Lib 3 de vir-
ginis

In Luc. 5.

rem & internam familiaritatem magis cum ipso vniuantur. Iudicantes autem ordinarium aliorum gressum esse tardiorē; illo relictō, extraordīnum induentes feruorem, student maiori cum perfectione Deo ferre. Quare admiranda quadam harmonia in prosperis euentibus, nunc humilitatem exercent, fugientes inanem gloriam; nunc augetur in eius duia, cum maiori feruore charitatis. Et in utroque debent semper Dominō huic esse grati, gloriamque & gratias referre propter p̄missionem siquidem facta est in nomine & virtute Diuinæ eius misericordia.

SED quoniam obedientia & fiducia non excludit prudentiā, que moderatur occupationes: necesse est Concionatores diligenter attendere, ne patiantur adeō se ab illis opprimiti: vt se periculo exponant omniammittendi. Et hoc est, quod S. Lucas insinuat in prima p̄ficatione dicens: *rumpet rete ob copiosam piscium multitudinem, qui illud strinxeris, quamvis re vera ruprum non fuerit, quia Dominus voluit miraculo integrum & illæsum conferuare.* Quid autem est, rumpi rete in tantum piscium multitudine: nisi quod Prædicatores & Operarij Euangelici montantur periculi in quo versantur, quando nimium progrediuntur in suo officio: ne ob Concionum, & Confessionum & negotiorum multitudinem, quibus se implicant, eis eueniāt, vt officium retardetur, & iactum faciat integritatis & puritatis ministerij sui; sanitas laedatur, spiritus sufficitur, & propria deficiat perfectio. Et hæc eueniūt ex nimio & indiscreto feruore: quia transgrediuntur limites ab ipso Domino cōstitutos. Et vi plurimum in hoc admisceretur aliquid vanitatis, quæ hominem virga ad maiores labores, quā ferre possit, propter gloriam ex eis sibi obuenientem. Et dēmonū meridianum impellit ad tot labores, vt rupatur rete, & efficit p̄ficatione, nec animas lucretur, quas illo p̄focabatur. Qui tamen ex obedientia progrediuntur, veraq; e fiducia, & continent se intra mensuram iuxta dictamen prudentiæ, non debent esse timidi & pusilli animis intanti momenti; sed magno animo aggredi quicquid vult Deus. Quietia adiuuabit, ne rete rupatur, nec frangatur ministerium, nec salus deficit, aut spiritus propriæ perfectionis intepescat. Quod si ex aliquo iudicio aduertant rete rumpendum: accipiant ex eo occasionem, vt prudenter occupationem suam moderentur; non verò, vt p̄ficationem omnino deserant: Deus enim misericordiā & benignitate sua detrimentum imminens auertet, & ipso exercitio vires augebuntur, taliaq; opera edent, talesq; proferent fructus reti integro permanente, nec indicium fractiōnis edente: sicut dixit S. Ioannes de secunda p̄ficatione, quod cùm dīcis tot effent, ac tant in oīnam est scissum rete.

Ad hanc prudentiam pertinet, quod S. Petrus fecit in prima p̄ficatione, videns enim quod rete rumperetur, & quod ipse solus cum suis illud ex-

Luc. 5.6.

dīoan. 23.12

trahet.

trahere non posse: et arauerunt soys, qui erant in aliis nauis, ut venirent & adiuarent eos. In quo apparet prudentia operariorum Euangelicorum, cum recens accedunt ad aliquam Provinciam, aut civitatem, tantamque aduentum esse messem, & punctionem adeo copiosam, ut eorum vires non sufficiant ad totam colligendam. Nam ut illa non pereat, aut fructus, qui colligi possunt negligatur: rogant alios idem institutum & talentum habentes, ut veniant ad ipsos iuuandos, donec messis tota colligitur, & pisces omnes capiantur; & animas omnes lucentur, quas Deus per ipsos tangere, & vocare est dignatus. Hie fuit semper stylus Apostolorum, & virorum Apostolicorum, qui eis successerunt: reuocantium semper in memoriam dictum illud Salvatoris: *f mesu quidem multa, operarij autem pauci: rogate ergo Dominum in me, ut mittat operarios in messem suam.* Præcipue enim orandas est Dominus messis, ipse scilicet Deus, & Christus Seruator noster, ut insipiat operarijs, ac permoueat eos, ut socios suos iuuare velint: sed quod ipsi sunt ad tantam messem pauci. Imò nostris etiam temporibus, qui laborant in Indijs Orientalibus, & Occidentalib. & in Regionibus Septentrionalibus apud Hæreticos, clamantes petunt operarios, qui ipsos adiuvent ad punctionem, quæ illis occurrit faciendam aut ad conseruandam, quam iam fecerunt. Cuius ratio est: quia si non est prudentia tantum veille laborare in punctione colligenda, ut rete ipsum rumpatur & ministerium deficiat; neque decet permittere illam perire: æquum ergo erit alios vocare socios, qui adiuuent. Quod si ex inuidia eos non vocentur, aut ne ipsi a qua parte glorij defraudentur, votientes totam soli habere: id fane valde est à charitate & humilitate Christiana alienum; & genus quoddam crudelitatis permittere animas pertine: hec gendo vocare co-operarios, & coadiutores ad earum conuersiōnēm; verum est tamē quod ipsam præudentia dicatur: non quoscunque esse vocando; sed, ut dixit Euang. Ista: *inuocauerunt soys, siue scilicet Professionis: de quibus certi sunt, quod possint illos iuuare, & non impediti; sed simul sepe coniungere ad punctionem perficiendam, & per eadem media animas lucandas.* Si enim ex isti net, alios accedentes, potius impedituros suis dissensionibus, & diverso modo prædicandi: expedit eos non vocare. Si enim venient, ciuius iuerint ut rete rumpatur, propter schisma & discordiam inter ipsos operarios. Tali tamen periculo cessante, tenenda est regula ab ipso Christo Domino suis Apostolis tradita, cum illi dicerent: *I Magister videt in quendam in nomine tuo eum: eum demona, qui non sequitur nos, & prohibuit nos eum. Ipse autem dominus dixit eis: nolite prohibere eum. Qui enim non est adversus vos pro vobis est.* Hoc, qui idem facit quod vos, nec vobis aduersatur, vestros conatus adiuuat; ide oque non expedit auxilium eius rejecere. Ex quo fit, ut quemadmodum pescatores sancti Petri loci, qui in alia erant nauis, statim atque signa vocantium viderunt, accesserunt cum cha-

c Lue. 5.7.

f Lue. 10.2.

1 Luce. 9.
4.
Marci. 9.37

6

ritate ad eos iuuandos, ostendentes etiam in hoc suum obedientiam modum, & subiectionis, sancti Petri signis; & omnes simul rete extraxerunt cum tot pescibus, ut impleuerint ambas nauiculas: ita quam orem Christi, zelumque salutis animatum habent, cum audijunt adfectum operiorum in alijs regionibus; & signa ac petitiones adverrunt petrum xilium, cum magna promptitudine se se offerunt ad eos iuuandos. Ei mul manentes preclaras faciunt pescationes, ut impleant omnia sua delicia circa frumentum faciendum: quia Dominus remunerat eorum obedientiam ac fiduciam euenu illo felici. Est enim insignis obedientia obre se ad egyptum huiusmodi facinora; & sociorum vocem audire, quem vox Christi per eos clamantis. Itaque quidam modus crudelitatis, quod qui potest eos iuuare, nec legitimè impeditur, non se ad id offerat, nemque pereant ob defectum adiutorum. Hoc enim est de quo lamentatur Ieremias, quod in parvuli perierunt panem, & non erat quin frangatur.

m Thren. 4

7

DENIQUE, ut obedientia magis splendeat, cesserique perplexitate schismata, ac dissensiones quæ in ijs ministerijs esse possunt: dirigit Chistus D.N. sermonem suum in hac pescatione ad Petrum, dicens etib[us] in altum; & ille omnium loco responderet: in nomine tuo laxabo rete. volebat enim Christus Sanctum Petrum facere totius nauis Ecclesiae & pescatorum animarum caput uniuersale, suumque vicarium in eodem officio rigendi & gubernandi reliquos pescatores; ita ut eius auctoritate & gubernatione reliqui omnes progrederentur, retiaque laxarent ad eius nutum, sicut ipse Petrus ipse laxauit ad nutum Christi. Quicunque autem Sanctoro Petro contradixerit, eiusque successoribus; aut ab eorum gubernatione se subduxerit, is Schismaticus est; & quantum est in se, contendit iumpere rete, & divisionem ac turbationem ponere in ipsa naui. Deo autem ipsi incumbit eam sua protectione tueri, ut rete S. Petri, hoc est ius doctrina, & p[ro]tectione non deficit, neque rumpatur; neque eius n[ost]ris, quæ est Ecclesia, vñquam pereat, etiam si multa patiantur.

Ex quo oritur, quod aut[or]itate Successorum S. Petri, hoc est, Romanorum Pontificum unaquæque Relgio mendicantium, in statu cuiusdam nauis multorum pescatorum animarum, Prælatum & caput vnum habeat, illos omnes gubernans; cuius consilio ac directione distribuuntur Predicatorum ad suam pescationem; & religiosi eunt prædicatum in varias Provincias, aut Civitates, aut oppida, & varias alias stationes. Quod si Religiosi felice in sua pescationis exitu habere cupiunt: necesse est valde esse obedientes, & subiectos, laxantes retia in locis sibi designatis; fidentes Deo, quod ibi sit eis auxilium daturus; & quod ibi sint ipsi futuri negotia in manu potestis, & si ut filii excusorum, ubi S. Chrysost. legit: alligato.

n Psal. 126.

4. Ibidem.

tam en-

tameū alligarunt: tribus votis; Castitatis, Paupertatis, & Obedientiæ: vt ministerijs suis melius attenderent, erunt sicut sagittæ in manu potentis Dei, qui vehementi impetu eos iaciet, vt ingentem faciant fructum animarum. Et S. Augustinus aduertit quod brachium est fortius, ac robustius: eò remotius iacere sagittam: cum autem Dei brachium sit omnipotens: idèo Apostolos projicit usque ad ultimos fines terræ. Propterea enim Apostolus dixit de eis: o In omnem terram exiuit sonus eorum, & in fines orbis terre verba eorum. Et etiamnam Prælati Religionum, quorum brachium est Christi brachium, proiçunt filios suos etiam usque ad ultimos fines terræ, & illi tanquam filij obedientiæ, & sagittæ electæ, & manus mittentis subiectæ, proficiuntur magna cum animi voluptate ad designatum sibi locum, & pereos operatur Deus multa præclarata in bonum animarum: ut pereius diuinam misericordiam vidimus in Religiosis Societatis Iesu, qui sagitarum instar sinunt se in manu suorum Prælatorum, & summi Pontificis, cum voto speciali proficiendi absq[ue] villa repugnantia, quo cum que ille voluerit eos mittere, siue ad infideles, siue ad hereticos: & ita huic obedientiæ confidentes, insignes effecerunt conuersio[n]es hominum in toto mundo.

SUPER EST itaque solum, ut supplices oremus Domini nrum Deum nostrum, vt dignetur Ecclesiæ sua de huiusmodi p[ro]fessoribus ac sagittis prospicere: quales iam depinximus, ut animarum lucrum accrescat. Absque ullo enim dubio familia huiusmodi operariorum potest se felicem reputare; & beatum illum celerē possumus, cui sunt illi commissi: de quo dixit David: p[ro]p[ter]e Beatus vir, qui impluit desiderium suum ex ipsis, aut ut S. Chrysostomus legit: Beatus qui impluit pharetram suam ex ipsis, scilicet sagittis. Ac proinde felix ac beata Religio, quæ in modum pharetræ plena est selectis adeò sagittis, & beatus illæ Prælatus, qui sua directione eas potest educere, & per mundum in varias partes mittere: ut in virtute Dei peccata occidentes, peccatores convertant, Ecclesiam amplificant, & celos repleant.

(.)

V Y Y 3

CAP V T

Ibidem.

o Roman.
10. 18.

p Psal. 129.